

Käsitöö ja kodundus 8. klass

Käsitöö ja kodunduse õppeainega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest; hindab tööd ja töö tegijat;
- mõistab tehnoloogia arengut, näeb sellest tulenevaid muutusi töös ning nende mõju keskkonnale;
- kavandab ja teostab oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid;
- võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- töötab meeskonnas ja tajub oma võimeid ühistöös;
- lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana;
- väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas.

Alates 5. klassist jagunevad õpilased oma soovide ja huvide põhjal õpperühmadesse, valides õppeaineks kas käsitöö ja kodunduse või tehnoloogiaõpetuse. Õpperühmadeks jagunemine ei ole soopõhine.

Jakob Westholmi Gümnaasiumis puudub nõuetekohane õppeköök, seetõttu viiakse praktilise toiduvalmistamise tunnid läbi vastavalt olemasolevatele võimalustele.

Kavandamine

Idee ja kavandi tähtsus on eset valmistades. Kujunduse põhimõtted ja nende rakendamine. Kavandamise graafilised võimalused. Värvusõpetuse põhitõdede arvestamine esemeid disainides. Ideede leidmine ja edasiarendamine kavandiks. Tekstiilide ja käsitöömaterjalide valiku ning sobivuse põhimõtted lähtuvalt kasutusala.

Õpilane:

- kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid;
- leiab käsitööeseme kavandamiseks ideid eesti rahvakunstist;

Töö kulg

Töötamine suulise juhendamise järgi. Töötamine tööjuhendi järgi. Lihtsama tööjuhendi koostamine.

Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv, arvestav ja üksteist abistav käitumine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine.

Õpilane:

- 1) töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi;
- 2) järgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab korras töökoha;
- 3) hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust.

Rahvakunst

Õppesisu

Rahvakultuur ja selle tähtsus. Esemeline rahvakunst. Tavad ja kombed. Rahvuslikud mustrid ehk kirjad ajaloolistel ja tänapäevastel esemetel. Muuseumite roll rahvakunsti säilitajana.

Rahvuslike detailide kasutamine tänapäevast tarbeeset kavandades.

Õpilane:

- märkab rahvuslikke kujunduselemente tänapäevastel esemetel;
- kirjeldab muuseumis olevaid rahvuslikke esemeid.

Käsitöö ja kodundus 8. klassis

1. Ajaline maht 2 tundi nädalas, 70 tundi kokku
2. Eeldatav õpilaskontingent, õppija lähtetase 7. klassi õppekava läbinud õpilased

Käsitöö

Materjalid

Tekstiilkiudained. Tehiskiud, nende saamine ja omadused.

Õpilane:

- kirjeldab tehiskiudainete saamist, põhiomadusi, kasutamist ja hooldamist;

Tikkimine

Töövahendid ja sobivad materjalid. Mustri kangale kandmise viisid. Lilltikand, hääbetikand, muhutikand. Mähk- ja madalpiste.

Õpilane oskab:

- Ette valmistada kangatüki lilltikandi tegemiseks
- Kanda mustri kangale
- Teab madalpiste ja oskab tikkida mähkpistega hääbetikandis lilltikandimustreid
- Viimistleda praktilist tööd ja vormistada praktiline ese

Õmblemine

Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Kantimise viisid, krookimine.

Õpilane oskab:

- Kantida ümaraid servi, krookida
- Praktiliseks tööks valida kantimist vajava riideeseme
- Jäljendada lõikeid, lõikeid paigutada kangale, arvestada vajalikku kanga kogust
- Õmmelda lihtsaid riideesemeid nõuetekohaselt
- Viimistleda töö

Kudumine

Töövahendid ja sobivad materjalid. Patentkude, nupud, palmikud. Kudumi viimistlemine ja hooldamine.

Õpilane oskab:

- Kududa patenti, nuppe ja palmikuid
- Kasutades oma teadmisi kavandada praktilise kootud eseme patendis, nuppudega või palmikutega
- Viimistleda töö praktiliseks esemeks

Heegeldamine

Töövahendid ja sobivad materjalid. Fileeheegeldus. Heegeldustöö viimistlemine.

Õpilane oskab:

- Arvestada fileemustriks vajalikku ahelsilmuste rida
- Heegeldada fileetehnikas praktilise eseme
- Lõpetada heegeltöö ja viimistleda.

Kodundus

Teemad:

- Toitumise mõjutajad
- Küpsetamine
- Toidu ohutus ja säilitamine
- Tarbiakasvatus

Õpilane:

- Teab, mis diabeet, gluteeni-, laktoositalumatus, toiduallergia
- Teab toitluse liike
- Teab ülekaalulisuse probleeme ja ärahoidmist
- Teab toitumishäirete liike ja nende mõju tervisele
- Teab, kuidas võib inimese toitumist mõjutada meedia
- Teab, mis on „rämpstoit“, „toidulaadne toit“, GMO, ökotoit, funktsionaalne toit, toidu GI

- Teab küpsetamise temperatuure, vorminõusid
- Teab taigakomponente, kergitusaineid
- Teab erinevaid taigna liike ja nende küpsetamist
- Teab mikroorganismide olekust toidus, temperatuuri mõju bakteritele
- Teab toiduainete riknemise põhjusi
- Teab hügieeninõudeid
- Teab, kuidas säilitada toiduaineid
- Teab toiduhaigusi
- Teab, kuidas konserveerida toiduaineid
- On teadlik säästlikku tarbimist
- Teab märgistusi toodetel
- Teab meedia mõjutused, internetist ostmise ohtusid
- Teab tarbija õigusi ja kohustusi
- Oskab analüüsida ja korraldada pere rahakasutust

4. Kontroll, hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile [LINK](#).

5. Kasutatav õppevara

Anu Pink, Kristi Paas (2011) „Kodundus 7.- 9. klass“ Tallinn: OÜ Saarakiri

Anu Pink (2004) „Heegeldamine“ Saara käsitööõpikute kirjastus

Anu Pink (2002) „Kudumine“ Saara käsitööõpikute kirjastus

Anu Pink, Kristi Teder (2005) „Tikkimine“ Saara käsitööõpikute kirjastus

Anu Pink (2003) „Õmblemine“ Saara käsitööõpikute kirjastus

6. Lõiming

Lõimingutabel [LINK](#)